

Koncernkontoret
Koncernstab inköp och ekonomistyrning
Åsa Adolfsson, processledare budget/planering
asa.adolfsson@skane.se
040-675 36 97

Datum 2024-05-10

Planeringsdirektiv 2025-27

för nämnder att yttra sig om inför beslut
om Region Skånes *Verksamhetsplan och
budget 2025 med plan för 2026-27*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
INLEDNING	3
STYRNING OCH INRIKTNING FÖR YTTRANDE.....	3
REGION SKÅNES VISION OCH ÖVERGRIPANDE MÅL	3
OMSTÄLLNINGSARBETET FORTSÄTTER	4
SÄRSKILT FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN	4
ÖVRIGT	5
LÅNGSIKTIGT STARK EKONOMI	6
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR PLANPERIODEN.....	6
EKONOMI I BALANS.....	9
INVESTERINGAR OCH SKULDSÄTTNING	11
INTERNRÄNTA 2025	13
EKONOMISKA RAMAR/REGIONBIDRAG	13

Inledning

Att möjliggöra en delaktighet i budgetprocessen och ge övriga nämnder möjlighet att lämna synpunkter inför beslut är viktigt. Därför beslutar regionstyrelsen om detta planeringsdirektiv med preliminära ekonomiska riktlinjer, finansiella mål och förslag till regionbidragsfördelning samt inriktning och mål för verksamheten 2025 med plan för 2026-27. Samtliga nämnder (tillika sjukhusstyrelser) ges möjlighet att yttra sig om dessa planeringsförutsättningar. **Nämndernas yttranden ska göras enligt särskild mall och skickas till regionstyrelsen senast den 30 sep.**

Särskilt för hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

Enligt gällande reglemente har hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ett särskilt samordningsansvar för sjukvården i Skåne:

”Nämnden ansvarar, i samverkan med sjukhusstyrelserna, primärvårdsnämnden samt psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, för bedömningen av det samlade behovet av hälso- och sjukvård i Skåne ur ett befolkningsperspektiv.”

”Nämnden ansvarar för bedömningen av det samlade behovet av tandvård i Skåne.”

Regionstyrelsen förväntar sig därför att HSN:s yttrande lämnas utifrån ett befolkningsperspektiv (och inte avgränsas till det egna driftsansvaret), med utgångspunkt i den behovsanalys som koncernkontoret via avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning samordnar.

Bolagens yttranden sker i särskild ordning

Region Skånes majoritetsägda bolag lämnar yttranden enligt särskild anvisning.

Styrning och inriktning för yttranden

Region Skånes vision och övergripande mål

Region Skånes vision, som gäller för hela organisationen och dess verksamheter är *Framtidstro och livskvalitet*. Genom de fem målen, som vänder sig till all verksamhet ska vi nå visionen. Våra resurser är medarbetarna, verksamheten och ekonomin. Vår organisationskultur utgår från de gemensamma värderingarna; välkomnande, drivande, omtanke och respekt. Detta gäller i allt ledarskap, medarbetarskap liksom i alla möten med de vi finns till för och samverkar med.

- **Bättre liv och hälsa för fler:** Ett mål med utåtriktat fokus på de vi är till för – befolkning, patienter, brukare, resenärer, besökare, kunder, samverkanspartners, turister m.fl.

- **Tillgänglighet och kvalitet:** Ett mer inåtriktat mål för vår egen organisation med fokus på våra verksamheter och hur våra interna arbetsprocesser fungerar.
- **Hållbar utveckling i hela Skåne:** Ett mål för hur våra verksamheter bidrar till en långsiktigt, hållbar utveckling och tillväxt i den egna organisationen och i Skåne.
- **Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet:** Ett mål för attrahera, rekrytera, utveckla, motivera och behålla medarbetare i våra verksamheter.
- **Långsiktigt stark ekonomi:** Ett mål för en modern, konkurrenskraftig och hållbar ekonomi som möjliggör beredskap, utveckling och fortsatta satsningar i verksamheten.

Omställningsarbetet fortsätter

Under 2023 beslutades om att påbörja ett regionövergripande omställningsarbete i Region Skåne, på både kort och lång sikt. Omställningsarbetet tar avstamp i identifierade insats-/utvecklingsområden som främst berör **ökad tillgänglighet och produktion, kompetensförsörjning och ekonomi i balans**. Detta kopplar också tydligt med Region Skånes övergripande mål; tillgänglighet och kvalitet, attraktiv arbetsgivare och långsiktigt stark ekonomi. Som stöd för detta omställningsarbete har sex insatsområden formulerats.

- Övergripande styrnings- och strukturfrågor inom hälso- och sjukvården
- Verksamhets- och producentrelaterade utmaningar inom hälso- och sjukvården
- Kompetensförsörjning (...och bemanningsrelaterade frågor)
- Inköp och materialförsörjning
- Serviceförvaltningarnas roll, mandat och kostnadsutveckling
- Administration och IT-stöd

Detta omställningsarbete pågår nu på bred front i samtliga verksamheter och medan vissa åtgärder redan vidtagits och visar på resultat exempelvis införandet av ”hyrstopp” för sjuksköterskor, inrättande av central funktion som stöd vid direktupphandlingar och koncernkontorets arbete med ”rätt administration” etcetera. Andra åtgärder behöver fortsätta för att nå full effekt under planperioden exempelvis arbetet med nivåstrukturering och profilering av sjukvården, översyn av serviceförvaltningars finansieringsmodell med start av IT-verksamheten, översyn av regionens lokalnyttjande etcetera.

Verksamhetsförbättringar och kostnadsreduceringar ska synas på såväl lokal som regional nivå. Koncernledningen har ett särskilt ansvar att driva arbetet framåt enligt politiskt beslutad riktning och särskilt vad gäller regionala åtgärder. Regionala åtgärder och åtgärder som berör flera verksamheter behöver samordnas mellan berörda förvaltningar och nämnder, och åtgärder som endast ger kostnadsövervaltringar mellan verksamheter som effekt ska helst undvikas.

Särskilt för hälso- och sjukvården

Samhället förändras snabbt. Befolkningen i Skåne växer och vi blir äldre. Det innebär att fler behöver vård, samtidigt som färre kan utföra den. Invånarnas beteenden och förväntningar på att kunna leva ett gott liv med god kvalitet och hållbar hälsa ändras i takt med tiden. Regionen behöver använda rätt kompetens på

rätt plats och maximera effekten med de resurser som finns. Den övergripande och långsiktiga inriktningen för hälso- och sjukvården i Skåne – Framtidens hälsosystem – beslutades av regionfullmäktige 2020. Målet i strategin *bättre hälsa för fler* är starkt kopplat till Region Skånes övergripande mål; bättre liv och hälsa för fler.

Uppdrag utveckling Nära vård

En översyn av ledarskap, ansvarsfördelning och organisering av primärvård och nära vård har genomförts under våren och en slutrapport har presenterats. Förslagen i översynen berör i olika omfattning främst hälso- och sjukvårdsnämndens, primärvårdsnämndens och regionstyrelsens respektive ansvarsområden. Översynen föreslår olika lösningar som berör dels uppdelning och gränssnitt mellan anslagsfinansierad och intäktsfinansierad verksamhet inom primärvårdsnämnden, dels ansvarsfördelning och beslutsgång avseende den nära vårdens utveckling och finansiering generellt och på längre sikt. Syftet med förslagen är en förbättrad styrning av den nära vårdens långsiktiga utveckling, samt ett större genomslag för inriktningen inom *Framtidens hälsosystem* där den utvecklingen spelar en central roll.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska utifrån förslag och inriktning i översynen, i sitt yttrande på detta planeringsdirektiv, ge ett förslag på ny organisation och beslutsdelegation inom området Nära vård. Därtill ska ekonomiska konsekvenser av detta redovisas. Övriga berörda nämnder enligt ovan ges också möjlighet att yttra sig kring översynen.

Övrigt

Som stöd i det långsiktiga målarbetet finns också beslutat om ett antal strategier och program riktat till alla/olika delar av verksamheten.

Inriktningen för all hälso- och sjukvård utgår från vad Socialstyrelsen definierar som *God vård*. För att klara framtidens utmaningar och samtidigt uppnå en hög kvalitet och jämlik vård behövs ett långsiktigt förändringsarbete. Region Skåne har därför tagit beslut om *Framtidens hälsosystem* som strategi för detta förändringsarbete (se tidigare beskrivning).

Den långsiktiga inriktningen för kollektivtrafikens utveckling finns beskriven i *Trafikförsörjningsprogrammet*.

Den strategiska inriktningen för kulturverksamhetens arbete och utveckling finns beskriven i *Regional kulturplan för Skåne 2025-2028*.

Den långsiktiga inriktningen för det regionala utvecklingsarbetet finns beskrivet i *Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030*.

Samtliga nämnder och sjukhusstyrelser ska även arbeta utifrån:

- Regional krisberedskaps- och kriskommunikationsplan
- Gällande upphandlingsplan
- Miljöprogram för Region Skåne 2030
- Regional likarättspolicy

Mallar för yttranden bifogas till planeringsdirektivet.

Långsiktigt stark ekonomi

Det är nödvändigt att ha en ekonomi i balans, och att leva upp till det lagstadgade balanskravet, som innebär att intäkterna överstiger kostnaderna. Det omvända förhållandet leder annars till att kommande generationer får betala för dagens överkonsumtion. Regionfullmäktige har antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning och beslutade i *Verksamhetsplan och budget 2024 med plan för 2025-2026* om nedanstående finansiella mål som leder till att regionens finansiella ställning stärks. Det krävs full acceptans och strikt följsamhet till de finansiella målen för att nå god ekonomisk hushållning.

Resultatmål:

Region Skånes resultat ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst två procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.

Finansieringsmål:

Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt. Under 2024–2026 planeras för en självfinansieringsgrad (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) som inte äventyrar skuldsättningsmålet.

Skuldsättningsmål:

Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld, exklusive pensionsskulden, får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Inflationen har under en period präglat samhällsekonomin, både i Sverige och globalt, med åtstramande penningpolitik och försiktig finanspolitik som följd. I takt med att inflationen sjunker blir den ekonomiska politiken mindre stram, bland annat genom sänkta styrräntor och mer expansiv finanspolitik. Mindre åtstramande ekonomisk politik bidrar till återhämtning i ekonomin under senare delen av 2024 i takt med att den förda politiken successivt får genomslag i ekonomin.

Återhämtningen kommer i första hand från den inhemska ekonomin i år. Hushållen ökar sin konsumtion i takt med att deras realinkomster återigen ökar men dämpas i år av fortsatt höga ränteutgifter, anpassning till varaktigt högre prisnivå i ekonomin och en osäkerhet kring den globala geopolitiska utvecklingen. Samtidigt förblir den globala tillväxten svag i år men den förbättras nästa år vilket leder till att svensk export då får mer fart. BNP-tillväxten blir således svag i år men tydligt högre 2025.

Den svaga efterfrågan i ekonomin leder till att antalet sysselsatta, och även antalet arbetade timmar, fortsätter att minska i år. Andelen arbetslösa ökar till 8,5 procent för helåret 2024, en ökning med nästan en procentenhet från 2023. Återhämtningen i ekonomin leder dock till att både sysselsättning och arbetade timmar ökar igen 2025. Sammantaget leder detta till att lönesumman ökar svagt i år medan den stiger klart snabbare 2025.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	0,0	0,6	2,8	2,4	1,8
Arbetade timmar	1,8	-0,6	1,5	1,5	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,5	8,6	8,1	7,8
Befolkning, 15–74 år	0,6	0,4	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	5,3	3,2	5,0	5,1	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,3	3,3	3,1	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	6,0	1,7	1,6	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,6	0,4	1,7	2,1
Styrränta, värde vid årets slut, procent	4,00	3,00	2,25	2,25	2,30

Anm. BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Skatteunderlagsprognos jämfört med Verksamhetsplan och budget 2024 med plan 2025-2026 för Region Skåne

Sammantaget visar aktuell prognos (SKR Cirkulär 2024-27) ungefär samma ackumulerade ökning för skatteunderlaget åren 2023–2027 jämfört med den skatteunderlagsprognos som låg till grund för budget 2024 (SKR Cirkulär 2023:41).

Prognosen för 2023 gällande skatteunderlaget är osäker tills det första preliminära utfallet kommer, vilket väntas ske i juni 2024. Att sysselsättningen började minska under hösten 2023 gör att lönesummans ökning avtog i slutet av 2023. Trots det steg lönesumman oväntat snabbt - snabbare än ett tioårigt historiskt genomsnitt. Andra faktorer som då lyfte skatteunderlaget var helårseffekten av de garantipensioner som höjdes året innan (2022) samt den höjning av pensionerna som följde med den stora ökningen av prisbasbeloppet. Sammantaget beräknas skatteunderlaget öka med 5,1 procent 2023, vilket är högre än det historiska genomsnittet.

En ovanligt stark ökning av pensionerna 2023–2024 följer av stora uppgångar för prisbasbeloppet dessa år. Trots detta ökar skatteunderlaget 2024 sammantaget mycket svagt. Lönesummans ökning i år är 1 procentenhet lägre än ett tioårigt genomsnitt. Uppräkning av vissa skatteskalor och förstärkning av det förhöjda grundavdraget inverkar samtidigt negativt på skatteunderlaget 2024. Nästa år stärks konjunkturen och sysselsättningen stiger. Det nominella skatteunderlaget växer då nästan i linje med det historiska genomsnittet. Det reala skatteunderlaget minskar 2023 och 2024, för att sedan vända uppåt igen.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	5,8	5,1	2,9	4,8	4,1	4,0
Regelförändringar*	-0,5	0,2	-0,2	0,0	-0,3	0,0
Underliggande	6,3	4,9	3,1	4,7	4,5	4,0
Prisutveckling	4,6	6,4	4,4	-0,1	1,8	3,4
Realt skatteunderlag	1,7	-1,4	-1,3	4,9	2,6	0,6

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källor: Skatteverket och SKR.

Demografin ställer höga krav

SCB publicerade nyligen en framskrivning av Sveriges befolkning i en rapport som kom i april – Sveriges framtida befolkning 2024-2070. Den nya framskrivningen var ännu lägre än tidigare beräknat. I 2023 års beräkning antogs Sveriges befolkning växa med ca 518 000 personer under kommande 10 års period. I årets framskrivning är detta nu nedreviderat till ca 247 tusen, vilket är mer än en halvering. De stora minskningarna gäller barn- och unga (0-15 år) som sammantaget beräknas minska med ca 218 tusen. Personer över 80 år beräknas stå för nästan hela befolkningsökningen under den kommande tioårsperioden, ca 233 tusen.

Således förväntas det låga barnafödandet de senaste åren att fortsätta framöver samtidigt som antalet äldre personer i Sverige fortsätter att öka.

Den demografiska förändringen ställer höga krav på regioner och kommuners finansiering kommande år. Utvecklingen påverkar även den framtida kompetensförsörjningen med större svårigheter att rekrytera vilket ställer krav på förändrade sätt att arbeta i framtiden.

Löne- och prisförändringar

Den höga inflationstakten i ekonomin har resulterat i ett högt prisbasbelopp för 2024 vilket betyder höga pensionskostnader för innevarande år. Som tidigare nämnts ser vi nu att inflationen sjunker och med det ett prisbasbelopp som ökar i långsammare takt. Detta leder till minskade pensionskostnader framåt, men osäkerheten för den årliga utvecklingen för åren som följer är fortsatt påtaglig. Även förbrukningspriserna har ökat historiskt mycket, men i takt med att inflationstakten avtar normaliseras även prisökningen på denna del.

Budgeterade resultat

Finansiering budget 2025, plan 2026-2027, senaste prognos skatt, utj, bidrag					
	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatt, utjämning, bidrag	51 461	54 745	55 286	57 270	59 276
Pensionskostnader	-7 603	-8 788	-4 805	-3 732	-3 977
Övrigt finans	4 761	4 170	4 589	2 662	2 892
Summa	48 619	50 127	55 070	56 200	58 190
Verksamhetens kostnader	-52 653	-54 934	-54 506	-55 055	-57 004
Resultat	-4 035	-4 807	564	1 145	1 186
Resultatnivå 2 % av skatt, utjämning, bidrag	1 029	1 095	1 106	1 145	1 186

I tabellen framgår Region Skånes budgeterade resultat. I budget 2024 med plan för 2025-2026 har Region Skåne satt upp mål om ett nollresultat enligt balanskravet 2025 och därefter en återgång till resultatmålet om 2 % av intäkter från skatter, utjämning och generella statsbidrag. Resultatnivåerna i tabellen är anpassade till dessa mål, utifrån de nyaste intäkts- och kostnadsprognoserna för planperioden. Budgeterat resultat 2025 förklaras av att prognoserna för pensionskostnader i blandmodellen 2025 är 564 miljoner kronor högre än i fullfonderingsmodellen, som Region Skåne använder, samt av att balanskravsresultatet räknas fram i blandmodellen. I likhet med tidigare år ingår specialdestinerade statsbidrag under övrig finansiering. Budgeterade intäkter och kostnader kommer att justeras i

enlighet med kommande intäkts- och kostnadsprognoser inför slutligt beslut om *Verksamhetsplan och budget 2025 med plan 2026-2027*.

Ekonomi i balans

Resultatprognos 2024 – behov av åtgärder på kort sikt

Region Skånes samlade prognos i redovisade kvartalsrapport januari-mars 2024 visar att det budgeterade resultatet på -4 417 miljoner kronor beräknas överskridas med 468 miljoner kronor. I prognosen ingår det extra engångs statsbidrag som vi erhåller i år med 796 miljoner kronor, vilket innebär att avvikelsen, exklusive detta, uppgår till 1 264 miljoner kronor. Det bekymmersamma makroekonomiska läget har fortsatt stor påverkan på vår ekonomi. De nu aktuella siffrorna och dess budgetavvikelser samt redovisade prognosbedömningar indikerar att problemets omfattning är större och därmed ännu mera allvarligt än fjolårets ekonomiska obalans. Åtgärder, både på kort och längre sikt, för att dämpa kostnadsutvecklingen är därför oundgängligen nödvändiga. Att skapa balans mellan Region Skånes intäkter och kostnader är en grundläggande förutsättning samtidigt som vi behöver lösa utmaningarna med tillgänglighet och personalförsörjning så att vi kan leverera god service och samhällsnytta både för dagens och morgondagens skåningar.

Med anledning av kvartalsrapporten beslutade regionstyrelsen i april att uppmana samtliga nämnder och styrelser med obalans att omgående vidta åtgärder för att verksamheten ska uppfylla regionfullmäktiges beslutade verksamhetsplan och budget inkluderande ekonomiska ramar 2024.

Mot bakgrund av den fortsatt osäkra prognosen över samhällsekonomin utveckling och det höga kostnadsläget samt att regionfullmäktige fastslagit i *Verksamhetsplan och budget 2024 med plan 2025-2026* att åtgärder och omställningsarbete i syfte att uppnå ökad tillgänglighet och en säkrad kompetensförsörjning samt en ekonomi i balans är nödvändigt för att Region Skåne ska infria de finansiella målen och nå god ekonomisk hushållning över tid, är **utgångspunkten för detta planeringsdirektiv därför beslutad *Verksamhetsplan och budget 2024 med plan 2025-2026 med korrigeringar enligt nedan***.

Långtidskalkyl 2024–2034 – behov av åtgärder på lång sikt

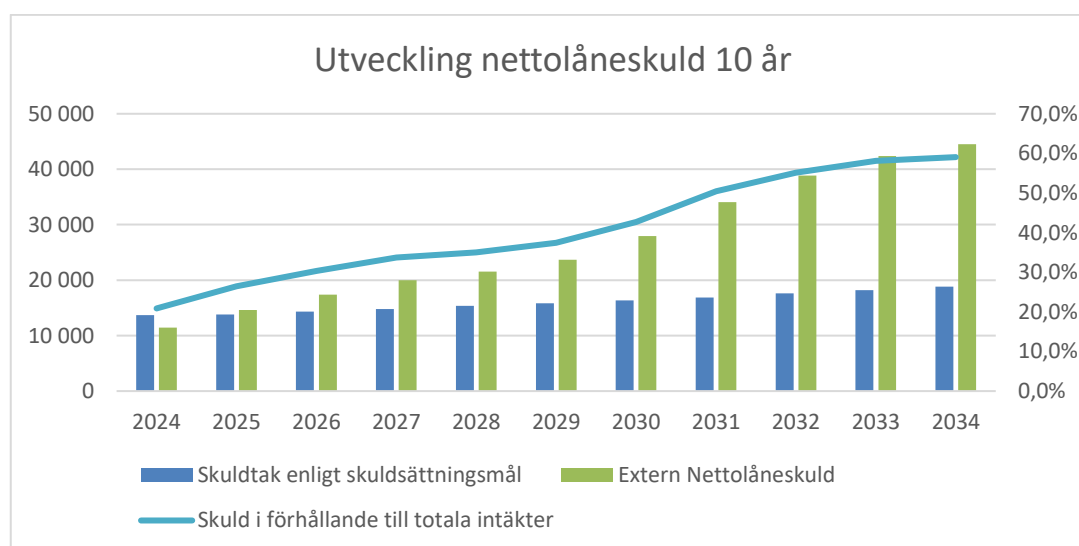
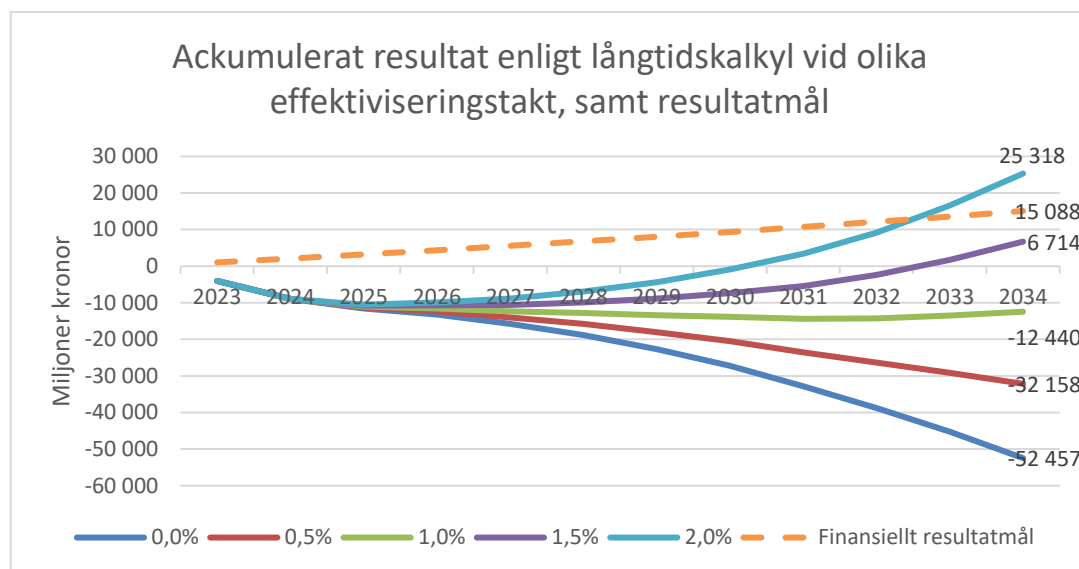
Region Skåne har tagit fram en långtidskalkyl som visar ekonomisk utveckling på 10 års sikt, givet nu kända planer och ekonomiska indata. Med andra ord visar kalkylen en prognos för den ekonomiska utvecklingen på längre sikt *om inget ytterligare görs*.

Syftet med långtidskalkylen är att skapa medvetenhet om effekter av beslut och åtgärder idag (respektive frånvaron av desamma) på längre sikt än innevarande budgetår och planperiod. Men den visar samtidigt att Region Skåne redan idag ligger långt ifrån sina finansiella mål och att det krävs åtgärder av omfattande art för att klara budgeterade resultat 2025–2027. Denna oroande bild är bakgrunden till att det omställningsarbete som beskrivs på annan plats har påbörjats och behöver fortsätta under överskådlig tid.

Underlag till kalkylen är nuvarande prognoser för utveckling av övergripande finansiering samt för kostnadsutveckling inom kärnverksamheterna, så långt dessa

sträcker sig, och därefter ett antagande om utveckling enligt historiska medelvärden¹. Därutöver görs ett antagande om en årlig effektiviseringstakt om 1% av verksamhetens nettokostnader, exklusive avskrivningskostnader. Detta speglar bland annat en löpande trend om alltmer av vården i öppna vårdformer.

Långtidskalkylen visar entydigt att Region Skåne med nuvarande intäkts- och kostnadsutveckling inte når sina finansiella mål och inte kan finansiera sin verksamhet och sina investeringsplaner utan att öka sin skuldsättning med betydande belopp under den närmaste 10-årsperioden. Räntekostnaderna som följer av ökad skuldsättning skulle därutöver ha en betydande undanträngningseffekt på kärnverksamheten.

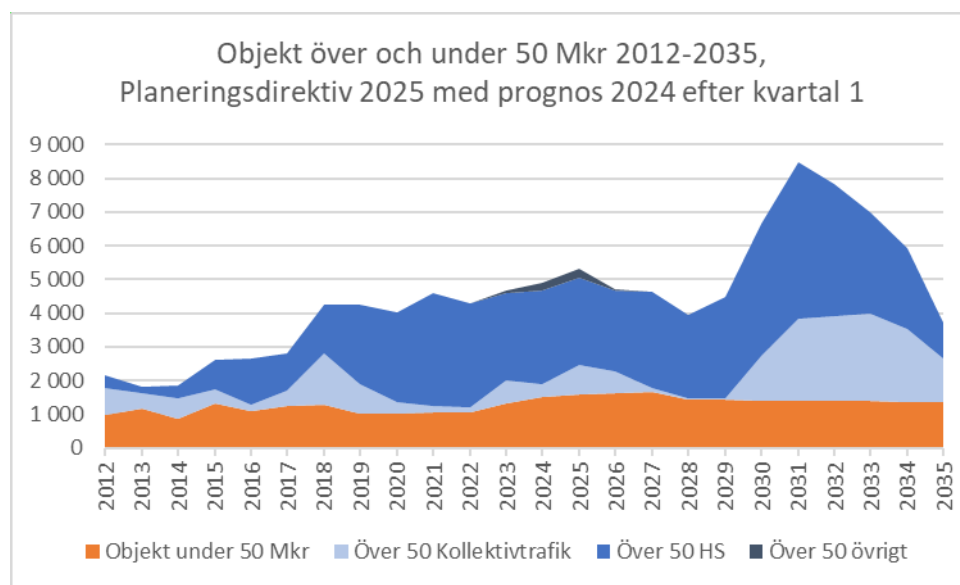
Å andra sidan visar långtidskalkylen att positiva effekter av ett lyckat omställningsarbete idag ger stora effekter på skuldsättningen på lång sikt. Detta då årlig kostnadsutveckling beräknas på befintliga kostnader, och en

¹ Pensionskostnader – KPA. Skatteintäkter och utjämning – SKR. Kostnadsutveckling verksamhet (LPIK) – SKR. Befolkningsutveckling – Region Skånes befolkningsprognos. Räntenivåer – enligt finansmarknaden. Investeringsutgifter och avskrivningskostnader – Region Skånes långsiktiga investeringsplan, exklusive NSL. Kvalitetseffekter av nya läkemedel och medicinteknisk utveckling - antaganden utifrån historiska medelvärden

kostnadsreducering ett år har därmed en positiv och växande ekonomisk effekt samtliga därpå följande år. Denna ”ränta-på-ränta-effekt” innebär till exempel att en permanent kostnadsreduktion om 400 miljoner kronor 2024 allt annat lika ger över 6 miljarder i minskad skuldsättning under hela kalkylperioden.

Sammantaget ger långtidskalkylen en tydlig bild av att det krävs avsevärda insatser för att kraftigt minska kostnadsutvecklingen i verksamheten på både kort och lång sikt. Detta avser samtliga nämnder och styrelser.

Investeringar och skuldsättning

Investeringar enligt långtidskalkyl

Region Skåne har sedan 2018 haft en kraftigt ökad investeringsvolym kopplat till ett antal större strategiska projekt varav det nya sjukhuset i Malmö, NSM, har varit det klart dominerande. Projektet i Malmö kommer avslutas under 2025 då den större vårdbyggnaden, byggnad 36, tas i bruk. Ett antal större strategiska projekt kommer gå in i produktionsskede under 2024–2025, vilket gör att det även fortsatt kommer vara en hög nivå på investeringarna under den kommande planperioden. I det längre perspektivet är osäkerheterna större men med de planerade investeringarna i nytt sjukhus i Helsingborg, södra sjukhusområdet i Malmö samt nya generationens Öresundståg så ser investeringsvolymerna ut att öka kraftigt under första halvan av trettioåret. Utöver detta pågår planering av ersättning av sjukhusområdet i Lund.

Investeringar för planperioden

Under planperioden 2025–2027 kommer produktion pågå i ett antal stora byggprojekt. Efter beslut om tilläggsfinansiering av Forth-projektet i februari 2024 pågår projekteringsarbete för huvudprojektet, produktion beräknas pågå till 2028. I Lund har upphandling gjorts avseende projektet Tillbyggnad i Lund – neo- kk- och infektionsklinikerna där bygginsatser bedöms påbörjas under 2025. I Helsingborg pågår insatser för att säkerställa funktionalitet i befintligt sjukhus samtidigt som de tidiga skedena i planeringen av ett nytt sjukhusområde i Östra Ramlösa. Samtidigt som NSM-projektet börjar gå in i slutfasen pågår planering för nya lokaler för bland annat psykiatriens verksamheter på södra sjukhusområdet i Malmö. På det norra sjukhusområdet pågår planering av lokaler för nytt bröstcancercentrum som

är en del av projektet donation SUS som även innehåller etablering av en MR-linac på sjukhusområdet i Lund. I Malmö pågår även arbetet med att ta fram förslag på användning av de tomställda lokaler som uppstår när de nya vårdbyggnaderna tas i bruk. Arbeta i tidigt skede pågår även avseende åtgärder kopplat till akutverksamheterna i Kristianstad och Ystad.

Inom kollektivtrafiken har arbete påbörjats i Lund med om- och tillbyggnad av befintlig bussdepå samtidigt som upphandling av etablering av två bussdepåer i Malmö har påbörjats. Samtidigt pågår arbetet med att genomföra upphandling av den nya generationens Öresundståg vilket är ett arbete som görs tillsammans med övriga regioner i Öresundstågssamarbetet.

Under planperioden kommer även arbetet med SDV pågå och innebära fortsatta investeringsutgifter.

Inför årets planeringsdirektiv har läget avseende pågående och planerade strategiska projekt uppdaterats. Jämfört med budget 2024 är det mindre justeringar förutom en förändrad bedömning av tidplan för nytt sjukhus i Helsingborg där arbetet nu bedöms pågå till och med 2036. Den samlade effekten av förändringarna är att drygt 2 miljarder senareläggs under planperioden 2025–2027 jämfört med i planeringsförutsättningarna för budget 2024. Sammantaget avsätts 14,7 miljarder kronor under planeringsperioden 2025 - 2027. De strategiska projekten står för knappt 70 procent av den samlade budgeten under planperioden.

Investeringarna i hälso- och sjukvården och kollektivtrafik är nödvändiga för att uppnå Region Skånes verksamhetsmål. Samtidigt leder den högre investeringsvolymen till ökade kapital- och driftkostnader för Region Skåne i en situation då regionens ekonomiska läge både på kort och lång sikt är ansträngt. Effekten av investeringarna riskerar att tränga undan andra nödvändiga satsningar. För att hantera denna balansgång har Region Skåne antagit ett finansiellt mål som innebär att den externa räntebärande nettolåneskuldsättningen inte ska överstiga 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Med utgångspunkt i resultatnivåerna i budget 2024 med plan 2025–2026 finns möjligheter att klara skuldsättningsmålet under den kommande planperioden. De budgetavvikelser som beskrivs ovan med en allt för hög kostnadsutveckling och de framskrivningar som gjorts i långtidskalkylen indikerar dock att det finns en betydande risk att skuldsättningsmålet kommer överskridas under planperioden. Utgångspunkten i planeringsdirektivet är att de finansiella målsättningarna skall hållas och det måste finnas beredskap att anpassa investeringsvolymerna i budget 2025 med plan 2026–2027 till en nivå inom ramen för det finansiella målet.

Skuldsättningsmål planeringsläge 2024-05-14				
	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nya investeringar	4 900	5 325	4 699	4 633
Skuldtak enligt skuldsättningsmål	13 686	13 808	14 320	14 819
Extern Nettolåneskuld	-11 424	-12 844	-14 078	-15 026
Skuld i förhållande till totala intäkter	-20,9%	-23,3%	-24,6%	-25,3%

Planeringsförutsättning resultatnivåer i budget 2024 med plan 2025-2026

Internränta 2025

Regionstyrelsen har antagit principer för när internräntan bör justeras. Principen utgår från att ett femårigt rullande genomsnitt av den femåriga bostadsobligationsräntan. Beräkningen utgår från att räntan ska justeras när genomsnittet av räntan förändras med mer än 1 procentenhet från sitt riktvärde. Det sätt som modellen är konstruerad medför att ökande marknadsräntor succesivt får genomslag. Det medför att gränsvärdet för justering av internräntan först bryts kring årsskiftet 2024/2025 varpå regionstyrelsen beslutar om oförändrad internränta till 2,00 procent. Det mesta tyder på att en internräntejustering sannolikt kommer att behöva göras inför budget 2026.

Ekonomiska ramar/regionbidrag

Beräkning av ekonomiska ramar 2025 – 2027 utgår från budget 2024 med uppräknings enligt de senast tillgängliga prognoserna för intäkts- och kostnadsutveckling.

Jämfört med budget 2024 med plan för 2025 och 2026 har kostnadsutvecklingen enligt LPIK skrivits ner med ca 1 procentenhet 2025, vilket innebär att uppräknings av regionbidragen blir cirka 0,5 miljarder kronor lägre än i plan. Även befolkningsutvecklingen beräknas avstanna vilket innebär en något lägre uppräknings. Den sammanlagda effekten av förändrade prognoser avseende skatter, statsbidrag och pensionskostnader försämrar samtidigt finansieringen med cirka 0,5 miljarder kronor, vilket innebär att totaleffekten i finansieringsbudgeten är liten.

2025 återgår Region Skåne till att lägga ut hela kostnaden för AGA i verksamheten, vilket påverkar uppräknings av regionbidraget med 1 508 miljoner kronor eller 2,8 procent. 2025 års påslag för AGA beräknas preliminärt till 46,73 procent.

Ersättningsmodell för den somatiska specialistvården i egen regi, dvs sjukhusstyrelserna är inte framräknad för 2025. Beräkningen kommer att baseras på 2023 års vårdkostnadsdata, vilken ännu ej finns tillgänglig i sin helhet. Den relativa fördelningen mellan sjukhusstyrelserna är därför densamma som i budget 2024. En återföring av 3 206 miljoner kronor i regionbidrag från hälso- och sjukvårdsnämnden till sjukhusstyrelserna, motsvarande kostnader inom incitamentsmodellen för operationer, är gjord i de preliminära planeringsramarna. Slutligt regionbidrag till respektive sjukhusstyrelse beror dels av pågående utvecklingsarbete inom ersättningsmodellen, dels av utfallet av ny beräkning på vårdkostnadsdata från 2023.

I de nedanstående regionbidragen (RB) för 2025 har kompensation för löne- och prisuppräknings erhållits av sjukvården med 1,5 procent och övrig verksamhet med 1,4 procent. Samtliga nämnder har också ålagts ett effektiviseringskrav motsvarande 1,5 procent, vilket inkluderar pågående omställningsarbete. Hälso- och sjukvården erhåller ersättning för medicinteknisk utveckling motsvarande 0,5 procent och demografi motsvarande 0,5 procent. Ovanstående innebär en uppräknings från 2024 till 2025 för nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvård på 1,0 procent. För övrig verksamhet är uppräknings -0,1 procent. Av tabellen *Planeringsramar 2024-26* framgår uppräkningsfaktorer under planperioden.

Ekonomisk ram (mkr)	RB 2024	Utökning*	LPIK (inkl AGA-just)	Demografi, MT-utv	Effekt omställningsarbete	Plan RB 2025
Hälso- och sjukvård	47 060,6	240,0	703,9	470,0	-704,8	47 769,7
Övriga	6 773,3	0,4	94,3		-109,1	6 758,9
Summa	53 833,9	240,4	798,2	470,0	-813,9	54 528,6

* Utökning avser helårseffekt av satsning mobila team, läkemedelskostnader utöver uppräknig samt preliminärt äskande från revisionen.

Planeringsramar 2024-26

Regionbidrag (Mkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kulturnämnden	357,4	357,0	357,3	368,0
Kollektivtrafiknämnden	4 027,2	4 023,2	4 027,3	4 148,1
Regionala utvecklingsnämnden	323,8	323,4	323,8	333,6
SUMMA REGIONAL UTVECKLING	4 708,4	4 703,6	4 708,4	4 849,7
PHHN - Psykiatri	3 382,2	3 416,0	3 439,9	3 550,0
PHHN - Habilitering och hjälpmedel	893,8	901,9	910,9	946,4
Sjukhusstyrelse SUS	11 199,2	12 990,5	13 081,5	13 500,1
Sjukhusstyrelse Landskrona	281,3	337,0	339,3	350,2
Sjukhusstyrelse Helsingborg	2 641,1	3 310,6	3 333,8	3 440,5
Sjukhusstyrelse Ängelholm	529,5	534,7	538,5	555,8
Sjukhusstyrelse Kristianstad	2 101,4	2 443,4	2 460,5	2 539,2
Sjukhusstyrelse Hässleholm	553,8	792,0	797,6	823,1
Sjukhusstyrelse Ystad	916,8	1 113,4	1 121,3	1 157,2
Sjukhusstyrelse Trelleborg	511,7	638,6	643,1	663,7
Primärvårdsnämnd - offentlig drift	839,0	937,4	943,9	974,1
Primärvårdsnämnd - Hälsoval Skåne finansiering	7 054,6	7 125,2	7 175,0	7 404,6
Personaldriven enhet kognitiv medicin	31,4	31,8	32,1	33,2
NORV Medicinsk service	617,4	623,6	628,0	648,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	15 428,7	12 494,9	12 782,5	13 391,5
Anslag E-hälsa till regionstyrelsens förfogande	78,7	78,7	79,1	81,8
SUMMA HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	47 060,6	47 769,7	48 307,0	50 059,4
Regionstyrelsen	1 826,0	1 816,2	1 818,0	1 872,5
NORV Digitalisering, IT och MT	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalnämnd	201,4	201,2	201,4	207,5
Patientnämnden	18,0	18,0	18,0	18,5
Revision	19,5	19,9	20,3	20,7
Serviceämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA VERKSAMHETSSTÖD/ÖVRIGA	2 064,9	2 055,3	2 057,7	2 119,2
TOTALSUMMA	53 833,9	54 528,6	55 073,1	57 028,3
Uppräkningsfaktorer (24-27 enl senaste LPIK-prognos*)				
Uppräkning Sjukvård	3,1%	1,5%	0,8%	3,3%
Uppräkning Övriga	3,8%	1,4%	1,1%	4,0%
Demografiuppräkning	0,8%	0,5%	0,4%	0,4%
Medicinskt teknisk utveckling	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Effektiviseringskrav Sjukvård	-1,5%	-1,5%	-1,0%	-1,0%
Effektiviseringskrav Övriga	-1,5%	-1,5%	-1,0%	-1,0%

*Inklusive decentralisering av AGA, motsvarande 2,8 procent